

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 12 września 2019 r.

ZP-KNPS.431.7.8.2019.EL

Pani
Agnieszka Chlebosz
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wojcieszowie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 17-19 lipca 2019 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092 ze zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.) zespół kontrolerów: Ewa Lasota - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wojcieszowie z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 17 lipca 2019 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 17 lipca 2019 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy

o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 17 lipca 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półroczu 2019 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie w dniu 16 sierpnia 2019 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Agnieszka Chebosz powołana na stanowisko Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie z dniem 1.10.2018 roku. W okresie do dnia 30 czerwca 2018 r. jednostka kierowała Pani Grażyna Kuczyńska.

Pani Agnieszka Chlebosz oraz Pani Grażyna Kuczyńska (w części dotyczącej realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów do dnia 30.06.2018 r.) ponoszą odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Burmistrz Miasta Wojcieszów upoważnił:

1. Panią Grażynę Kuczyńską – Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie na podstawie:
 - Zarządzenia nr 0050.473.2014 z dnia 10 lipca 2014 r. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu ustalania i wypłaty zasiłków dla opiekunów.
2. Panią Agnieszkę Chlebosz – Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie na podstawie:
 - Upoważnienia nr SE.077.11.2018 z dnia 28 września 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
 - Upoważnienia nr SE.077.17.2018 z dnia 28 września 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach dłużników alimentacyjnych.
 - Upoważnienia z dnia 28 września 2018 r. do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników

alimentacyjnych wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- [REDAKTOWANE]
- Zarządzenia nr 0050.16.2018 z dnia 17 grudnia 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących zasiłków dla opiekunów, w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w sprawach dłużników alimentacyjnych, w sprawach świadczeń rodzinnych, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

- Pani Grażyna Kuczyńska – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie do dnia 30 czerwca 2018 r.,
- Pani Agnieszka Chlebosz – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie od 1.10.2018 r.,
- [REDAKTOWANE] – pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie,
- [REDAKTOWANE] – asystent rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wojcieszowie,
- [REDAKTOWANE] – referent ds. świadczeń rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie,

W okresie poddanym kontroli dwóch pracowników Ośrodka, Pani [REDAKTOWANE], prowadząca postępowania administracyjne w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych oraz [REDAKTOWANE], prowadząca postępowania administracyjne w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania w sprawach z zakresu działań wobec dłużników alimentacyjnych nie posiadało wymaganego na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów pisemnego upoważnienia do prowadzenia w/w postępowań administracyjnych.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Do dnia kontroli pracownicy MOPS zajmujący się realizacją zadań nie posiadali upoważnień do prowadzenia postępowań. W dniu 17.07.2019 r. na wniosek Kierownika MOPS Wojcieszów zostało wydane upoważnienie dla Pani Anny Pawlak w zakresie podejmowania czynności, prowadzenia postępowań z wyłączeniem wydawania decyzji administracyjnych w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dla Pani Danuty Dubiel w zakresie czynności, prowadzenia postępowań z wyłączeniem wydawania decyzji administracyjnych w zakresie świadczeń rodzinnych, ustalania i wypłat zasiłków dla opiekunów”.

(dowód: akta kontroli str. 67)

Dnia 17 lipca 2019 r. powyższa nieprawidłowość została wyeliminowana. W dniu 18 lipca 2019 r. przedłożono kontrolującym następujące dokumenty wydane przez Burmistrza Miasta Wojcieszów:

- Zarządzenie nr 0050.97/2019 z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do podejmowania czynności, prowadzenia postępowań z wyłączeniem wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, ustalania i wypłaty zasiłków dla opiekunów [REDACTED]
- Zarządzenie nr 0050.98.2019 z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do podejmowania czynności, prowadzenia postępowań z wyłączeniem wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu działań wobec dłużników alimentacyjnych, a także w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego [REDACTED]

Wojewoda Dolnośląski ocenia negatywnie działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.),
2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),

3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
4. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670),
5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
6. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.),
7. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.),
8. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2204 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniła i wyjaśnień udzielała:

1. Kierownik Ośrodka – Pani Agnieszka Chlebosz,
2. Główna Księgowa MOPS w Wojcieszowie [REDACTED]

Informacje ogólne:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojcieszowie został utworzony na mocy Zarządzenia nr 3/90 Naczelnika Miasta Wojcieszowa z dnia 15 maja 1990 r.

Jednostką kieruje Pani Agnieszka Chlebosz, zatrudniona na stanowisku Kierownika od dnia 1.10.2018 r. Do dnia 30.06.2018 r. jednostką kierowała Pani Grażyna Kuczyńska. W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XIV.59.2011 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2011 r.

Ponadto Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 9/2009 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie z dnia 30 czerwca 2009 r.

Kierownik MOPS Wojcieszów wyjaśnił, że: „MOPS Wojcieszów informuje o terminach składania wniosków poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej ośrodka oraz umieszczeniem ogłoszenia na tablicy ogłoszeń MOPS Wojcieszów w budynku

przy ul. Bolesława Chrobrego 105. Ponadto pracownik ds. świadczeń rodzinnych a także pracownicy socjalni ośrodka na bieżąco informują klientów o terminach składania wniosków Świadczeniobiorcy zasiłków rodzinnych, zasiłków dla opiekunów i funduszu alimentacyjnego informowani są o formie i terminach wypłat świadczeń w pouczeniu decyzji administracyjnej”.

(dowód: akta kontroli, str. 61-63)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w formie przelewu na konto bankowe świadczeniobiorcy.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek – 8⁰⁰ - 16⁰⁰, wtorek- piątek 7⁰⁰ - 15⁰⁰.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2018/2019 zaczynający się 1.11.2018 r. do dnia 17.07.2019 r., do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie wpłynęło 283 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nie przekazano żadnych wniosków.

W okresie od 1.11.2018 r. do dnia kontroli w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wojcieszowie wypłacono 2 116 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 550,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 428,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 131,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 7.

Ośrodek wypłacił 892 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 7,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 18,

- samotnego wychowywania dziecka, z tego wypłacone na podstawie: - 146
- art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 80,
- art. 11a ust. 1 pkt. 2 ustawy – 66,
- art. 11a ust.1 pkt 3 ustawy – 0,
- art. 11a ust. 2 ustawy – 0,
- art. 11 a ust.3 ustawy – 0,
- art. 11 a ust.4 ustawy – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 40,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 122,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły - 9,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 230,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 287.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 160 zasiłków pielęgnacyjnych, 124 świadczeń pielęgnacyjnych, 25 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 18 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 62 świadczenia rodzicielskie.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 świadczenia rodzinne pobierały 277 rodziny. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 152 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 69,
- na 2 dzieci – 58,
- na 3 dzieci – 14,
- na 4 i więcej dzieci – 11.

W okresie od 1.11.2018 r. do 17.07.2019 r. Ośrodek wydał 283 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanych decyzji nie złożono odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1. S.K. – 000176/02/2019 z dnia 8.02.2019 r.,

2. E.G. – 000215/SP/05/2019 z dnia 13.05.2019 r.,

000214/ZP/05/2019 z dnia 13.05.2019 r.,
000216/ZM/05/2019 z dnia 13.05.2019 r.,
000087/ZR/11/2018 z dnia 9.11.2018 r.,
3. A.K. – 000167/01/2019 z dnia 15.01.2019 r.,
000166/B/01/2019 z dnia 15.01.2019 r.,
000032/ZR/11/2018 z dnia 5.11.2018 r.,
4.A.B. – 000123/ZR/11/2018 z dnia 12.11.2018 r.,
5.K.K. – 000009/ZR/11/2018 z dnia 2.11.2018 r.,
6.J.S. – 000222/ZM/06/2019 z dnia 3.06.2019 r.,
000221/B/06/2019 z dnia 3.06.2019 r.,
000225/ZM/06/2019 z dnia 3.06.2019 r.,
000086/ZR/11/2018 z dnia 9.11.2018 r.,
7.M.T. – 000140/519A/11/2018 z dnia 18.11.2018 r.,
8.S.S. – 000223/B/06/2019 z dnia 3.06.2018 r.,
9.Z.B. – 000143/ZR/11/2018 z dnia 17.11.2018 r.,
10.A.C. – 000139/519A/11/2018 z dnia 18.11.2018 r.,
11. K.S. – 000068/ZR/11/2018 z dnia 8.11.2018 r.,
12. V.M. – 000067/ZR/11/2018 z dnia 8.11.2018 r.,
13. E.R. – 000173/02/2019 z dnia 7.02.2019 r.,
14.E.K. – 000090/ZR/11/2018 z dnia 9.11.2018 r.,
15.A.G. – 000175/ZP/02/2019 z dnia 7.02.2019 r.,
000041/ZR/11/2018 z dnia 6.11.2018 r.,
16.A.K. – 000109/ZR/11/2018 z dnia 10.11.2018 r.,
17.K.A. – 000207/04/2019 z dnia 5.04.2019 r.,
000206/B/04/2019 z dnia 5.04.2019 r.,
000209/ZR/04/2019 z dnia 5.04.2019 r.,
18.I.K. – 000096/ZR/11/2018 z dnia 9.11.2018 r.,
19.N.M. – 000107/ZR/11/2018 z dnia 10.11.2018 r.,
20.A.S. – 000127/ZR/11/2018 z dnia 12.11.2018 r.,
21.J.S. – 000118/ZR/11/2018 z dnia 10.11.2018 r.,
22.K.R. – 000005/ZR/11/2018 z dnia 2.11.2018 r.,
23.K.K. – 000224/B/06/2019 z dnia 3.06.2019 r.,
24.H.C. – 000046/ZR/11/2018 z dnia 6.11.2018 r.,
25.K.W. – 000180/B/03/2019 z dnia 5.03.2019 r.,

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 42 zasiłków rodzinnych oraz 56 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 3,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 4,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 10,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 4,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 26,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 6,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 1 świadczenie pielęgnacyjne,
- 6 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 4 świadczeń rodzicielskich.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wojcieszowie, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a. [za wyjątkiem sprawy nr 6 (J.S.)].

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, prawomocne wyroki sądu

rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

MOPS w Wojcieszowie samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy

zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawach nr 7 (M.T), nr 9 (Z.B.) oraz nr 20 (A.S.) organ poprzez brak weryfikacji wysokości składki zdrowotnej za rok 2017 członka rodziny pobierającego świadczenia z ZUS, nie ustalił poprawnego dochodu rodziny.

W myśl art. 23b ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek.

Zgodnie z wyjaśnieniami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dla następujących kategorii osób i odpowiadających im kodów tytułu ubezpieczenia:

- emeryci i renciści (kod tytułu ubezpieczenia 25 00, 25 01);
- osoby pobierające zasiłek lub świadczenie przedemerytalne (kod tytułu ubezpieczenia 09 40, 09 41);
- osoby pobierające nauczycielskie świadczenie kompensacyjne (kod tytułu ubezpieczenia 26 00, 26 01),

nie jest obecnie możliwe przekazywanie przez ZUS, w ramach usługi Z1 CSIZS Emp@tia, drogą elektroniczną, danych o składce na ubezpieczenie zdrowotne wnioskodawcy i członków jego rodziny, ubiegającego się o uzależnione od kryterium dochodowego

świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a od 1 kwietnia 2016 r. o świadczenie wychowawcze. W odpowiedzi na zadane, w ramach usługi Z1, zapytanie organu właściwego o wysokość składki zdrowotnej danej osoby, jeśli osoba ta będzie ubezpieczonym z ww. kategorii, odpowiedź wygenerowana w ramach usługi Z1, będzie zawierała informację w szczególności o kodzie tytułu ubezpieczenia, nazwie tytułu ubezpieczenia, dacie uzyskania uprawnień do danego tytułu ubezpieczenia., oraz kwocie składki (najczęściej kwota składki wskazana w tej pozycji będzie wynosiła 0).

W odniesieniu do ww. kategorii ubezpieczonych i odpowiadających im kodów ubezpieczenia (tj. kodów 25 00, 25 01, 09 40, 09 41, 26 00, 26 01), niezależnie od wartości składki podanej w ww. informacji pozyskanej w ramach usługi Z1, organ właściwy faktyczną wysokość składki zdrowotnej niezbędną do prawidłowego ustalenia dochodu, powinien ustalić w drodze pisemnej, poprzez wniosek do najbliższej jednostki ZUS (w tym np. poprzez wniosek zbiorczy obejmujący wiele osób).

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 7 (M.T.) wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie wystąpił do ZUS z zapytaniem o składki zdrowotne”.

(dowód: akta kontroli str. 69)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 9 (Z.B.) wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie wystąpił do ZUS z zapytaniem o składki zdrowotne”.

(dowód: akta kontroli str. 71)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 20 (A.S.) wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie wystąpił do ZUS z zapytaniem o składki zdrowotne”.

(dowód: akta kontroli str. 73)

2. W sprawie nr 24 (H.C.) organ nieprawidłowo ustalił dochody rodziny. Przyznając świadczenia nie zweryfikowano dochodów Wnioskodawcy za 2017 r., a tym samym nie ustalono poprawnego dochodu rodziny.

Zgodnie z art. 3 pkt. 2 i 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych gdy mowa o dochodzie rodziny oznacza to sumę dochodów członków rodziny. Natomiast dochód członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4-4c. W myśl art. 23 b ust.1 pkt 1 i 3 ww. ustawy organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania

lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
 - b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
 - c) należnego podatku;
- oraz informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Kierownik Ośrodka w sprawie wyjaśnił:

„Pani H.C. we wniosku wpisała dwa imiona, pracownik dokonał weryfikacji zgodnie z danymi zamieszczonymi we wniosku co było błędne, ponieważ należało dokonać weryfikacji podając jedno imię”.

(dowód: akta kontroli, str.93)

3. W sprawie nr 12 (V.M.) błędnie policzono dochód rodziny nie doliczając do dochodu otrzymywanych w 2017 r. świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzieci.

Zgodnie z art. 3 pkt 1 lit. c tiret 27 Ilekroć w ustawie jest mowa o: dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób: inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych: świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów.

Kierownik Ośrodka w sprawie wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie doliczył świadczeń otrzymanych z funduszu alimentacyjnego, jednak nie miało to wpływu na przyznanie zasiłku rodzinnego”.

(dowód: akta kontroli, str. 75)

4. W sprawach nr 8 (S.S.), nr. 23 (K.K), nr 25 (K.W.) i nr 26 (S.M.) nieprawidłowo ustalono dochody rodzin. Weryfikując dochód nie skompletowano dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu utraconego oraz dochodu uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

Zgodnie z art. 5 ust. 4, 4 a oraz 4 b ww. ustawy w przypadku utraty dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając dochód członka rodziny, osoby uczącej się lub dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ich ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych.

Zgodnie z art. Art. 24a ust. 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 8 (S.S.) wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie przeliczył utraty oraz uzysku dochodu, jednak nie miało to wpływu na przyznane świadczenia.

(dowód: akta kontroli, str. 77)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 25 (K.W.) i nr 26 (S.M.) wyjaśnił:

„Informujemy, że z powodu dużej ilości spraw wniesionych do MOPS pracownik nie zauważył, że w złożonym wniosku nie zaznaczono uzysku dochodu. Po przeanalizowaniu dokumentacji ustalono, że wnioskodawczynie nie zgłosiły dochodu oraz nie dostarczyły

do tut. Ośrodka świadectwa pracy. W dniu dzisiejszym zostanie wysłane wezwanie do ww. Pań celem dostarczenia do MOPS ww. świadectwa co pozwoli na przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego”.

(dowód: akta kontroli, str. 79)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 23 (K.K.) wyjaśnił:

„W związku z tym, że uzysk dochodu nie miał wpływu na przyznanie świadczenia nie wezwano Pani K.K. do uzupełnienia braków ”

(dowód: akta kontroli, str. 87)

Organ kontrolujący na podstawie przedłożonej dokumentacji nie był w stanie stwierdzić czy świadczenia przyznane ww. osobom są świadczeniami należnie pobranymi.

5. W sprawach nr 2 (E.G.), nr 4 (A.B.), nr 6 (J.S.), nr 15 (A.G.), nr 18 (I.K.), nr 19 (N.M.), nr 23. (K.K.) oraz nr 25 (K.W.) Organ nie wezwał Stron do dostarczenia dokumentów potwierdzających utratę dochodów, a tym samym błędnie ustalił dochody rodziny.

Zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego.

Zgodnie z art. Art. 24a ust. 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W związku z tym, że utrata dochodu nie miała wpływu na przyznanie ww. świadczeń nie wezwano Pań do uzupełnienia braków ”.

(dowód: akta kontroli, str. 81)

6. W sprawie nr 6 (J.S.) sposób doręczenia decyzji ustalających prawo do zasiłku rodzinnego nie był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. W aktach sprawy nie można było zweryfikować, kiedy decyzja przyznająca świadczenia została doręczona stronie.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialnotechniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego

określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialnoprawne stron. Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. W związku z powyższym decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Jednocześnie w ww. sprawie Organ, analogicznie jak w sprawach nr 8 (S.S), nr 23 (K.K.), nr 25 (K.W.), nr 26 (S.M.) nie wezwał Strony do dostarczenia dokumentów potwierdzających utratę dochodów oraz nie doliczył do dochodów rodziny zasiłku dla bezrobotnych otrzymywanego z Powiatowego Urzędu Pracy, a tym samym błędnie ustalił dochody rodziny.

W myśl art. 3 pkt 24 lit. b uzyskanie dochodu - oznacza to uzyskanie dochodu spowodowane uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych.

Zgodnie z art. 5 ust 4a. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając dochód członka rodziny, osoby uczącej się lub dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych.

Zgodnie z art. 24a ust. 1 ww. ustawy w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 6 (J.S.) wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie zauważył, że Pani J.S. nie pokwitowała odbioru decyzji. Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie

zauważył, iż Pani J.S. nie uzupełniła informacji zawartych na str. nr 7 oraz nr 11. Pani J.S. zostanie wezwana do uzupełnienia braków. (...) pracownik przez nieuwagę nie doliczył zasiłku dla bezrobotnych z PUP, jednak nie miało to wpływu na przyznane świadczenia ”.

(dowód: akta kontroli, str. 83-85)

7. W sprawie nr 15 (A.G.) organ przyznał dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego bez zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych osoby, której udzielono urlopu wychowawczego.

W myśl art. 23b ust 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek oraz zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych.

Ponadto w ww. sprawie oraz w sprawie nr 18 (I.K.) i nr 24 (H.C.) analogicznie jak w sprawie nr 6 (J.S.) oraz 23 (K.K.) organ nie wezwał strony do uzupełnienia wniosku.

Zgodnie z art. 24a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 15 (A.G.) wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę przeoczył nieuzupełnienie oświadczenia na str. 2 cz. II. MOPS informuje, że Pani A.G. zostanie wezwana celem uzupełnienia oświadczenia w części II wniosku.

Informujemy, że z uwagi na dużą ilość spraw wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie dokonał weryfikacji informacji zgłoszenia do ubezpieczenia. Na chwilę obecną weryfikacja została wykonana [...]”.

(dowód: akta kontroli, str. 89)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 18 (I.K.) wyjaśnił:

„Pracownik nie zauważył błędnie wypełnionego wniosku na str. 1 w związku z tym nie wezwano strony do poprawnego uzupełnienia wniosku”.

(dowód: akta kontroli, str. 91)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 24 (H.C.) wyjaśnił:

„Nie zauważono błędnej daty kontynuacji nauki”.

(dowód: akta kontroli, str. 93)

8. W sprawie nr 2 (E.G.) ustalając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, organ przyznał świadczenie od dnia złożenia wniosków o ustalenie prawa do ww. świadczeń zamiast od dnia złożenia wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności w powiatowym Zespole ds. orzekania o niepełnosprawności. Pani E.G. złożyła wniosek o ustalenie niepełnosprawności dla niepełnoletniego dziecka w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w marcu 2019 r. w związku z tym ww. świadczenia powinny być przyznane od 1.03.2019 r.

Zgodnie z art. 24 ust. 2a jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„ŚP dla Pani E.G. zostało przyznane błędnie, świadczenie pielęgnacyjne powinno być przyznane od 1 dnia miesiąca w którym złożono wniosek o ustalenie stopnia niepełnosprawności, tj. od dnia 1.03.2019 r. zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Informujemy, że dodatek do zasiłku rodzinnego powinien być przyznany od 1.04.2019 r., tj. od miesiąca w którym wpłynął wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego oraz prawa do dodatków do zasiłku rodzinnego”.

(dowód: akta kontroli, str.)

Ponadto w ww. sprawie ustalając prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnią osobę niepełnosprawną – błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. zasiłek pielęgnacyjny przysługuje m.in. niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Adresatem decyzji w przypadku przyznania zasiłku pielęgnacyjnego jest Pani E.G. ponieważ jest ona przedstawicielem ustawowym niepełnoletniego dziecka, upoważniona na mocy prawa do złożenia w jego imieniu i pobierania świadczeń. Natomiast w części dot. orzekania znajduje się sformułowanie, że zasiłek jest przyznany na osobę uprawnioną, tj. małoletnie dziecko M.G. (...)”.

(dowód: akta kontroli, str. 95)

9. W sprawach nr 1 (S.K.) oraz nr 2 (E.G.) ustalając prawo do zasiłku pielęgnacyjnego organ błędnie przyznał kwotę przysługującego świadczenia od 1.11.2019 r. w kwocie 184,42 zł zamiast w kwocie 215,84 zł.

Zgodnie z § 2 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna z dnia 31 lipca 2018 r. od dnia 1 listopada 2019 r. wysokość zasiłku pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 16 ustawy, wynosi 215,84 zł miesięcznie.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik opracowujący decyzję nie zauważył, że kwota świadczenia nie została rozbita na dwa okresy. Od 1 listopada 2018 r. powinno być w kwocie 184,42 zł, a od 1 listopada 2019 r. w kwocie 215,84 zł. W systemie zostały przyznane prawidłowe kwoty”.

(dowód: akta kontroli, str. 97)

10. We wszystkich sprawdzonych sprawach w podstawie prawnej decyzji przywoływane były nieistniejące rozporządzenia, np. „Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny, specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1238.” W okresie od listopada 2018 r. obowiązującymi rozporządzeniami w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie praw do świadczeń rodzinnych oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.

W podstawie prawnej decyzji przyznającej świadczenia rodzinne podawane było rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką z dnia 14 września 2010 r. (Dz.U. nr 183, poz.1234), które odnosi się tylko do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka.

Ponadto w podstawie prawnej w decyzjach wydanych po 28 listopada 2018 r. przywoływano błędny publikator ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W związku z tym, iż w dniu 28 listopada 2018 r. ogłoszono Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 listopada 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220) od tej daty należy wskazywać ww. publikator.

W podstawach prawnych decyzji podawano także błędny publikator ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. (Jest Dz.U. z 2017 r. poz. 1257). W dniu 5 listopada 2018 r. ogłoszono Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 października 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096) od tej daty należy wskazywać ww. publikator.

Art. 107 K.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Organ administracji publicznej powinien także podać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego tekstu aktu oraz wskazać dane dotyczące ostatniej nowelizacji aktu.

Kierownik Ośrodka w sprawie wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość wniesionych spraw do MOPS pracownik przez nieuwagę nie zauważył nowego publikatora o świadczeniach rodzinnych, rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych (...).”

(dowód: akta kontroli, str. 99)

11. W sprawie nr 10 (A.C.) ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego organ nie przeprowadził rodzinnego wywiadu środowiskowego przed wydaniem decyzji o przyznaniu świadczenia.

Zgodnie z art. 23 ust. 4e ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, organ właściwy zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w celu weryfikacji okoliczności dotyczących sprawowania opieki, o której mowa w art. 16a ust.1.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Referent ds. świadczeń rodzinnych nie zwrócił się do Kierownika MOPS w Wojcieszów o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego u Pana A.C. zgodnie z art. 23 ust. 4e, ponieważ nieprawidłowo zinterpretował przepis dotyczący przeprowadzenia i aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 4f. W aktach sprawy znajdował się wywiad środowiskowy z dnia 23 lipca 2018 r., pracownik uznał, iż nie upłynęło 6 miesięcy od ostatniego wywiadu u Pana A.C. i w związku z tym nie zlecił przeprowadzenia kolejnego wywiadu. Następny wywiad został przeprowadzony przez pracownika socjalnego w dniu 25.01.2019 r.”

(dowód: akta kontroli, str. 101)

12. W sprawie nr 16 (A.K.) przyznano zasiłek rodzinny na pełnoletnią córkę R.K. do 31.10.2019 r. pomimo, iż strona we wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego nie oświadczyła, że córka będzie kontynuowała naukę w roku szkolnym 2019/2020.

W związku z tym, iż zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych zasiłek rodzinny przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 i 2, do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia, albo 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, świadczenia rodzinne na pełnoletnią córkę R.K. winny być przyznane do końca roku szkolnego 2018/2019, tj. do 31.08.2019 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Po przeanalizowaniu wniosku ww. Pani okazało się, że klientka miała przyznany zasiłek rodzinny na córkę, która nie miała zaznaczonej we wniosku kontynuacji nauki. W związku z powyższym uchylono świadczenie od miesiąca września 2019 r.”

(dowód: akta kontroli, str. 103)

13. W sprawie nr 22 (K.R.) organ przyznał świadczenia rodzinne w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego nieprawidłowo ustalając skład rodziny, a tym samym dochód rodziny. Strona we wniosku deklarowała, iż jest w separacji i nie wpisała do składu rodziny męża jednakże organ nie wezwał strony o odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego separację.

Zgodnie z art. 3 pkt 17a ww. ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o osobie samotnie wychowującej dziecko - oznacza to pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem.

W myśl § 5 pkt 7 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka – w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Błąd w zebranej dokumentacji wynikał z tego, że pracownik zasugerował się oświadczeniem klientki o zasądzonych alimentach na syna oraz o separacji. (...)
Dnia 5.08.2019 r. ww. Pani stawiała się w tutejszym ośrodku celem uzupełnienia składu rodziny o męża. Po ponownym przeliczeniu dochodów rodziny wraz z dochodami męża Pani K.R. ustalono, że dochód rodziny nie przekroczył kryterium dochodowego. (...)”

(dowód: akta kontroli, str. 105-107)

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.). Ustawa od dnia 1 lipca 2013 r. daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojcieszowie od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 897 świadczeń dla 32 rodzin.

W okresie tym wydał 32 decyzje administracyjne, w tym 0 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji strony nie wniosły odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1. K.Rz. – 000350/07/2014 z dnia 16.07.2014 r.,

000448/11/2018 z dnia 18.11.2018 r.,

2. I.N. – 000337/07/2014 z dnia 15.07.2014 r.,

000447/11/2018 z dnia 18.11.2018 r.,

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy

zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2018/2019 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 50 osobom z 31 rodzin, wypłacano również świadczenia dla 1 osoby w związku z zamieszkiwaniem dłużnika alimentacyjnego poza granicami Polski i niemożnością wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów.

W okresie tym wypłacono 394 świadczenia, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 323 świadczenia,
- w wieku 18 – 24 lat – 71 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W okresie od 1.10.2018 r. do 17.07.2019 r. Ośrodek wydał 37 decyzje administracyjne w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od treści wydanych decyzji żadna ze Stron nie wniosła wniosków odwołań do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 13 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 7 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców. Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.A.B. – 000007/FA/09/2018 z dnia 24.09.2018 r.,

2.M.S. – 000008//FA/09/2018 z dnia 25.09.2018 r.,
000039/ZMFA/12/2018 z dnia 17.12.2018 r.,

3.L.B. - 000046/FA/4/2019 z dnia 11.04.2019 r.,

4.V.M. – 000013/FA/09/2018 z dnia 25.09.2018 r.,

5.I.K. - 000034/FA/11/2018 z dnia 22.11.2018 r.,
000011/FA/09/2018 z dnia 25.09.2018 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

W przypadku, gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wpłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach

w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawach nr 1 (A.B.) oraz nr 5 (I.K.) organ błędnie policzył dochody rodziny nie uwzględniając dochodu z tytułu utraty pracy. Ponadto nie wezwał stron do uzupełnienia wniosku o dokumenty dotyczące utraty dochodów z roku bazowego. Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy lub po tym roku, ustalając jego dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego. W myśl art. 15 ust.4a ww. ustawy w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość. Zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego z dnia 27 lipca 2017 r. w przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 1 (A.B.) wyjaśnił:

„W związku z tym, że utrata dochodu Pana K.S. nie miała wpływu na przyznanie świadczenia z FA, Pani A.B. nie została wezwana do uzupełnienia braków”.

(dowód: akta kontroli str. 111)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 5 (I.K.) wyjaśnił:

„W związku z tym, że utrata dochodu Pani I.K. nie miała wpływu na przyznanie świadczenia z FA, Pani I.K. nie została wezwana do uzupełnienia braków”.

(dowód: akta kontroli str. 109)

2. W sprawach nr 2 (M.S.) organ przyznał świadczenie dla pełnoletniej osoby uprawnionej do końca okresu świadczeniowego, tj. do 30.09.2019 r. zamiast do 31.08.2019 r.

Z przedstawionego zaświadczenia ze szkoły wynika, iż ww. osoba kończy naukę w dniu 31.08.2019 r. Ponadto we wniosku brak jest deklaracji o kontynuacji nauki od 1.09.2019 r. w roku szkolnym 2019/2020.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ww. ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 1 (M.S.) wyjaśnił:

„Informujemy, że z uwagi na dużą ilość wniosków wniesionych do MOPS pracownik przez nieuwagę nie zauważył, że klientka nie zadeklarowała dalszej kontynuacji nauki, jednak Pani M.S. została poinformowana, że w miesiącu wrześniu 2019 r. musi dostarczyć zaświadczenie bądź oświadczenie córki o kontynuacji nauki. Ponadto pracownik w programie dziedzinowym zawiesił realizację wypłaty świadczeń za miesiąc wrzesień 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 113)

4. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (K.K.), nr 2 (P.C.), nr 3 (M.S.), nr 4 (Z.K.), nr 5 (A.F.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Miasta Wojcieszów, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych

osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Miasta Wojcieszów, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy nie wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, wydawano decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Gdy decyzje w powyższej sprawie stawały się ostateczne, składano wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny. Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzje przyznające osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W przypadku otrzymania wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika od organu właściwego wierzyciela po przeprowadzonym postępowaniu informował, pisemnie organ zainteresowany o podjętych działaniach i ich efektach.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- błędne ustalanie dochodów rodziny,
- brak wezwań o uzupełnienie wniosków o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz wydawanie decyzji bez kompletu dokumentów,
- doręczanie decyzji administracyjnych niezgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.,
- brak weryfikacji informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych osoby, której udzielono urlopu wychowawczego,
- błędnie ustalony okres przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, oraz dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu i kształcenia dziecka niepełnosprawnego,
- błędne adresowanie decyzji przyznającej zasiłek pielęgnacyjny osobie niepełnoletniej,
- błędnie ustalona kwota zasiłku pielęgnacyjnego,
- błędne publikatory ustaw i rozporządzeń w podstawach prawnych decyzji,

- brak przeprowadzonego wywiadu środowiskowego przed wydaniem decyzji przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- błędnie ustalony okres przyznanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego na pełnoletnią osobę uprawnioną.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Za dochód przyjmować, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art.30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Dla następujących kategorii osób i odpowiadających im kodów tytułu ubezpieczenia: emeryci i renciści (kod tytułu ubezpieczenia 25 00, 25 01), osoby pobierające zasiłek lub świadczenie przedemerytalne (kod tytułu ubezpieczenia 09 40, 09 41), osoby pobierając nauczycielskie świadczenie kompensacyjne (kod tytułu ubezpieczenia 26 00, 26 01), niezależnie od wartości składki na ubezpieczenie zdrowotne podanej w informacji pozyskanej z systemu emp@tia, należy ustalić faktyczną wysokość składki zdrowotnej w drodze pisemnej, poprzez wniosek do najbliższej jednostki ZUS.

Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 3 oraz art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Prawidłowo ustalać dochody rodziny poprzez weryfikację w systemie emp@tia dochodów członków rodziny za rok bazowy poprzedzający okres zasiłkowy.

Podstawa prawna art. 3 pkt. 2 i 2a oraz art. 23b ust.1 pkt. 1 i 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Do dochodu rodziny doliczać dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, z tytułu otrzymywanych w roku bazowym poprzedzającym okres zasiłkowy, świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podstawa prawna art. 3 pkt. 1 lit c tiret 27 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. W przypadku złożenia wniosku gdzie członek rodziny uzyskał dochód w roku bazowym poprzedzającym okres zasiłkowy, do wniosku dołączać dokumenty potwierdzające kwotę oraz okres w jakim były uzyskiwane dochody w roku bazowym.

Podstawa prawna: § 5 pkt 3 lit h rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r, poz. 1466).

Mając na uwadze sprawę nr 8 (S.S.), nr 23 (K.K), nr 25 (K.W.), nr 26 (S.M) oraz fakt iż organ kontrolujący na podstawie przedłożonej dokumentacji nie był w stanie stwierdzić czy świadczenia przyznane ww. osobom są świadczeniami należnie przyznanymi, należy wezwać strony o dostarczenie brakujących dokumentów i ponownie przeliczyć dochody rodzin oraz przesłać kserokopie kompletu dokumentów w ww. sprawach w celu weryfikacji poprawności przyznanych świadczeń.

Termin wykonania: 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

5. Do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodów oraz wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę utraty dochodów oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Podstawa prawna: § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466) oraz 9 ust. 3, art. 15 ust. 4a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r., poz. 670).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. W przypadku niekompletnego wniosku wzywać pisemnie stronę do uzupełnienia wniosku lub dokumentów. W przypadku niezastosowania się do wezwania wniosek pozostawić bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 24a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.) oraz § 8 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte

we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego z dnia 27 lipca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1467).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Decyzje administracyjne w sprawach dot. świadczeń rodzinnych doręczać stronom, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej, dopilnować, aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

8. W przypadku ubiegania się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do wniosków dołączać weryfikację dotyczącą podleganiu ubezpieczeniu społecznemu.

Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. W przypadku ubiegania się o świadczenia rodzinne uzależnione od niepełnosprawności, prawo do świadczeń ustalać od miesiąca w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia o niepełnosprawności w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Mając na uwadze sprawę nr 2 (E.G) należy zmienić decyzję dot. świadczenia pielęgnacyjnego i decyzję w części dotyczącej dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego oraz przyznać ww. świadczenia od miesiąca złożenia wniosku o ustalenie niepełnosprawności w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności tj. od marca 2019 r.

Podstawa prawna art. 24 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: niezwłocznie.

10. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnoprawnej lub innej osoby uprawnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej. Adresatem decyzji przyznającej prawo

do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne winna być osoba niepełnosprawna reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego. Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 oraz art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.) .

Termin wykonania: na bieżąco.

11. Zasiłek pielęgnacyjny w okresie od 1 listopada 2018 r. do 31.10.2019 r. przyznawać w kwocie 184,42 zł miesięcznie natomiast w okresie od 1 listopada 2019 r. w kwocie 215,84 zł miesięcznie.

Podstawa prawna: § 2 pkt 1 i pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna z dnia 31 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz.1497).

Termin wykonania: na bieżąco.

12. Rzetelnie sporządzać decyzje administracyjne. Podstawę prawną w decyzjach administracyjnych powoływać dokładnie ze wskazaniem mających zastosowanie w tej sprawie przepisów określonego aktu prawnego z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

13. Ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego należy zwrócić się o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w celu weryfikacji okoliczności dotyczących sprawowania opieki.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4e ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

14. Prawidłowo ustalać prawo do zasiłku rodzinnego i dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Zasiłek rodzinny przyznawać osobom uprawnionym do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia (...).

Podstawa prawna: art. 6 ust. 1, art. 14 ustawy z dnia 28 listopada o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

15. Prawidłowo ustalać skład i dochód rodziny. W przypadku deklaracji strony, iż pozostaje w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem, wzywać o odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego separację.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.) oraz § 5 pkt 7 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

16. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego pełnoletniej osoby uprawnionej, która nie deklaruje kontynuacji nauki w kolejnym roku szkolnym ustalać do 31 sierpnia następnego roku w którym kończy naukę.

Mając na uwadze sprawę nr 2 (M.S.) należy wezwać stronę o wyjaśnienie kwestii kontynuacji nauki w roku szkolnym 2019/2020 i ewentualnie uchylić prawo do świadczenia od 1.09.2019 r. w przypadku braku deklaracji dalszej nauki od 1 września 2019 r.

Podstawa prawna: art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. (Dz. U. z 2019 r. poz. 670)

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Miasta Wojcieszów, trzeci włącza się do akt kontroli.

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta Wojcieszów

1. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zarwania i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Dariusz Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

